

Spis treści

Czytelnik bez biblioteki	9
Wirus donkichotyzmu	9
Takiego czytelnika szukają filozofowie	10
Piekło jako biblioteka	20
Sny we wnętrzu płomienia	31
Proch i popiół	38
Fenomenologia popiołu	49
Golgota śmiechu	58
Czwarta śmierć Don Kichota – czyli obrazy scen marzennych Bolesława Leśmiana	67
Moja druga biblioteka	79
Dłonie czasu [Esej o człowieku w bieli]	85
1. Święto dłoni – czyli święto dotyku. Biografia dłoni. Kamienie wymierne i kamienie bólu. Dwoisty kamieniołom. Dłonie jako krajobrazy serca. Dłonie – w „oku pamięci”.	85
2. Instrumenty modlitwy i narzędzia Boga. Humor Boży – czyli przygody w świecie rzeczy. Dar obecności. Wielka poezja gestu. Słowa w aparacie głośnika. W lesie rąk.	96
3. Modlitwa w Muzeum Wyobraźni. Dłonie jako budowla. W katedrze dłoni. Modlitwa dzięki rzeźbie i modlitwa – dzięki wierszowi. Wniebowstąpienie i „wziemięwstąpienie”. Galeria dłoni. Dłonie, jakie zapamiętałem. Katalog dłoni polskich. Ręce powitania i dłonie pożegnalne. Dłoń – w masce dłoni.	99

4. Wzlot słów. Widnokreśli bez granic. W skafandrze pilota kosmicznego. Dialektyka wielkich liczb. Scena realna i scena ze środka snu. Notatki do księgi. <i>Dziady</i> Mickiewicza. Dyktatura cytatów. Dyktatura metafory.	108
5. Eksplozja wyobraźni polskiej. Ogień we wnętrzu ciała. Dłonie płonące. Słońce podziemne. W lesie snów plemiennych. Kształt człowieka. Notatki do księgi; Słowacki, <i>Król-Duch</i> . Dyktatura cytatów, ciąg dalszy. Dyktatura metafory.	113
6. Tła i analogie. Bezokoliczniki Montaigne'a. Ręka i słowo. Składnia gestu. Galeria rzeźb i obrazów. „Wielka Ręka” Leśmiana. Modlitwa Beato Angelico.	115
7. Ręka jako zadanie plastyczne. Dłoń jako autobiografia. Dłonie poronne. Tylko ręka. Obecność nieobecnego.	122
8. Mały traktat o zachwycie. Modlitwa przed bitwą. Artyści wszystkich czasów. Artyści całego świata. Praca jako modlitwa. Modlitwa Fra Angelico. Patron artystów. Chwila w Fiesole. Winnice i „tła”, „ojczystości” pełne. Gwiazdy w Agrigento.	125
9. Częstka świata i świat cały. Klucze uniwersalne i klucze domowe. Norwid i wszystkie języki milczenia. Milczenie jako część mowy. Gramatyka milczenia. Tekst bez tekstu. Mowa po śmierci mowy.	134
Sto lat temu umarł Tołstoj	141
Broda Lwa Nikołajewicza	141
Tołstoj we wnętrzu cudzych snów	148
Wszystko – czyli Nic ?	152
Późne popołudnie albo wczesny wieczór	159
Stronice dawnych książek	163
Wielka Fuga Lwa Tołstoja	164
Trawa Tołstoja. Obłoki księcia Andrzeja	169
Cienie Lwa Tołstoja	175
Kamienne łzy	179
1. Lamentacja. Rzeka rozpaczy, Acheron. Łza niewidzialna. Płacz w całym człowieku. O płaczu przedmiotów. Zegary wielu czasów. Las dantejski. Gałęzie muzyczne	179

2. Kominek nieborowski. Szlachecki telewizor. Adresy i wehikuły poezjotwórcze. Częstka ziemiańska. Apologia pałacu. Ciemność bieli. Biel posągu i jego czarne wnętrze	187
3. Kamień tańczący. Odbieranie Dziewiątej Symfonii. Monologi i chóry. Milczenie i krzyk. Lekcja nowego języka	196
Winne grona	214
Rozmowy na moście polskim	227
List do młodych czytelników <i>Ziela na kraterze</i>	236
Przygody człowieka piszącego [rzecz o gospodarstwie Melchiora Wańkowicza]	246
Bilety do czasu przeszłego	266
Istota morza – czyli „Esej dębkowski”	270
1. Garstka złotego piasku	270
2. Morze poziome i morze w pionie	274
3. Thomas Hudson – na tle Oceanu	275
4. Anatomia obrazu morskiego	276
5. Pędzel czy inne narzędzia?	279
6. Dębki w spojrzeniu powrotnym	281
7. Muszle z Korfu	282
8. Między mistrzami	284
9. Popołudnie w Dębkach. Żałobna plaża	287
Indeks osób	289